

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

SAMARQAND DAVLAT ARXITEKTURA – QURILISH UNIVERSITETI

"KELISHILGAN"

o'quv ishlari bo'yicha
prorektor

M.T.Shodmonqulov

Ro'yxatga olindi: № 168

«30» avgust 2024 yil

KORXONALARDA TAYYORLANGAN QURILISH

KONSTRUKSIYALARI FAN DASTURI

- Bilim sohasi:** 700 000 - Muhandislik, ishlov berish va qurilish sohalari
- Ta'lif sohasi:** 730 000 - Arxitektura va qurilish
- Ta'lif yo'nalishi:** 60730300 - Qurilish materiallari, buyumlari va konstruksiyalarini ishlab chiqarish
60720600 - Materialshunoslik va yangi materiallar texnologiyasi (qurulish)"

Kurs ma'lumotlari
Course Information Form

Modul kodi Code KTQK4123	O'quv yili 2024-2025	Semestr 7-8	ECTS – Kreditlar 7-8-semestr -4/4			
Modul turi Majburiy	Ta'lim tili O'zbek/rus		Auditoriya soatlari			
Fan nomi Title	Jami yuklama	Ma'ruza (soat/hafta) Lecture (hour/week)	Amaliy (soat/hafta) Practical (hour/week)	Laboratoriya (soat/hafta)	Kurs joyihasi	Mustaqil ta'lim (soat/hafta) Independent Education (hour/week)
Korxonalarda tayyorlangan qurilish konstruksiyalari	7-semestr - 120	34	32	-	-	54
	8-semestr - 120	34	32	-	k/l	54

Dastlabki shart Prerequisite	Yo'q None
---------------------------------	--------------

Semestr Semestr	Kuzgi va bahorgi Spring
--------------------	----------------------------

Kurs tili Course language	O'zbek, Rus Uzbek, Russian
O'quv kursi Level of Course	To'rtinchi kurs Fou Cycle
Ta'lim yo'naliishlari Course type	60730700 - Qurilish materiallari, buyumlari va konstruksiyalarini ishlab chiqarish 60730700 - Materialshunoslik va yangi materiallar texnologiyasi (qurulish)"
Kurs toifasi Course Category	Asosiy Core Courses
Dars shakli Mode of Delivery	An'anaviy (Yuzma – yuz muloqot) Face – to - face

Ma'sul kafedra Owner academic unit	Qurilish muhandisligi Civil engineering
Kursga ma'sul Cours Coordinator	A.Sh.Kuziboev
O'qituvchilar Instructor(s)	A.Sh.Kuziboev , Sh. Jamolov, F. Ismatullayev
Yordamchilar Asistant(s)	F. Ismatullayev

Fanni o'qitishdan maqsad Course objectives	Fanni o'qitishdan maqsad-talabalarda korxonalarida konstruksiyalarni ishlab chiqarishning o'ziga xos xususiyatlari, temirbeton konstruksiyalarni hisoblashni o'rGANISH, amaliyotda tatbiq etish ko'nikmasini hosil bo'lishdan iborat.
Fanning mazmuni Course content	Fanning vazifasi: Fan talabalarni nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalar, korxonalarida konstruksiyalarni ishlab chiqarishda uslubiy yondashuv hamda ilmiy dunyoqarashini shakkantirish vazifalarini bajaradi. Fan bo'yicha talabalarining bilim, ko'nikma va malakalariga quyidagi talablar qo'yiladi. Talaba: -beton, temirbeton va oldindan zo'riqtirilgan temirbeton konstruksiyalarni; beton va temirbeton konstruksiyalarning ishlatalish sohalarini; beton va armaturaning asosiy fizik-mexanik xossalari bo'yicha tasavvurga ega bo'lishi; -egiluvchi, siqiluvchi ba cho'ziluvchi temirbeton elementlarni normal va

	<p>qiya kesimlar bo'yicha mustahkamlikka hisoblash va loyihalash usullari bo'yicha ko'nikmalarga ega bo'lishi; -oldindan zo'riqtirilgan temirbeton konstruksiyalarni hisoblash va loyihalash usullarini; temirbeton konstruksiyalarni chegaraviy xolatlar usulida hisoblashning asosiy qoidalarini; armaturani taranglash usullarini va konstruksiyalarni armaturalash texnologiyasini; konstruksiyalarga ta'sir etuvchi yuklarni aniqlash va ularning kesimlarini tanlash malakalariga ega bo'lishi kerak.</p>
Tavsiya qilingan yoki talab qilinadigan adabiyotlar ro'yxati Recommended Or Required Reading	<p>Asosiy adabiyotlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> Akramov X.A., Usmanov V.F. Korxonada tayyorlanadigan qurilish konstruksiyalari. Toshkent. 2019. Akramov X.A., Toxirov J.O. Korxonalarda qurilish konstruksiyalarini tayyorlash. Toshkent. 2018. Akramov X.A., Kornakova I.G. Stroitelnye konstruksii zavodskogo izgotovleniya. Toshkent. 2012. Asqarov B. A., Nizomov SH. R. Temirbeton va tosh g'isht konstruksiyalari. Toshkent. 2003. Zaysev Yu.V. Stroitelnye konstruksii zavodskogo izgotovleniya. Vysshaya shkola. Moskva. 1987. <p>Qo'shimcha adabiyotlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> Mirziyev SH. M. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lish kerak. T. "O'zbekiston". 2017. QM 3.03.04-98. Yig'ma temirbeton konstruksiyalari va buyumla-rini ishlab chiqarish. (Proizvodstvo sbornykh betonnykh i jelezobe-tonnykh izdeliy i konstruksiy). UzRDAQQ. Toshkent. 1998. QM 2.03.01-96. Beton va temirbeton konstruksiyalar. Uz-RDAQQ. Toshkent. 1987. Usmanov V. F. Temirbeton konstruksiyalari elementlarini hisoblash asoslari. Samarqand. 2009. Usmanov V. F. Temirbeton konstruksiyalaridan misollar to'plami. Samarkand. 2009. Usmanov V. F., Asliev S. A. Bino va inshootlarning qurilish konstruksiyalarini loyihalash bo'yicha misollar. O'quv qo'llanma. Samarqand. 2006. Kurbanov B.I. Korxonalarda tayyorlangan qurilish konstruksiyalar fanidan misol va masalalar to'plami. O'quv qo'llanma. Samarqand 2023. <p>Axborot manbalari:</p> <ol style="list-style-type: none"> http://ziyonet.uz. http://www.beton.uz. www.ima.uz.
Tavsiya etilgan qo'shimcha dastur komponentlari Recommended Optional Program Components	<p>Yo'q\ (bor bo'lsa yoziladi)</p> <p>None</p>

Kursni o'rGANISH natijalari

Course learning outcomes

1	Ushbu kursni muvaffaqiyatli tamomlagan talabalar fan dasturi bo'yicha chuqr amaliy va nazariy bilimlarga ega bo'ladilar; Students who successfully complete this course; they will have in-depth practical and theoretical knowledge of the science program;
2	Dasturlash tilida dasturini kompilyatsiya qila oladilar; Can compile a program in a programming language;
3	Beton, temirbeton va oldindan zo'riqtirilgan temirbeton konstruksiyalarni;
4	Beton va temirbeton konstruksiyalarning ishlatilish sohalarini;

5	Beton va armaturaning asosiy fizik-mexanik xossalari bo'yicha tasaavur va bilimga ega bo'lishi;
6	Egiluvchi, siqlubchi va cho'ziluvchi temirbeton elementlarni mustahkam-likka hisoblash va loyihalash usullarini;
7	Oldindan zo'riqtirilgan temirbeton konstruksiyalarni hisoblash va loyihalash usullarini.
8	Temirbeton konstruksiyalarni chegaraviy xolatlar usulida hisoblashning asosiy qoidalarini;
9	Armaturani taranglash usullarini va konstruksiyalarni armaturalash texnologiyasini;
10	konstruksiyalarga ta'sir etuvchi yuklarni aniqlash va ularning kesimlarini tanlash malakalariga ega bo'lishi kerak.

Haftalik mavzular va tegishli tayyorgarlik ishlari

Weekly Subjects and Related Preparation Studies

Hafta Week	Mavzular Themes	Resurslar Related preparation
1.	Kirish. Korxonalarda qurilish konstruksiyalarini tayyorlash. Korxonalarda tayyorlangan qurilish konstruksiyalari faoliyatining mohiyati	1, 2, 5 - adabiyotlar
2.	Betonning fizik-mexanik xossalari va mustahkamligi. Betonning bog'lovchilar turiga va boshqa xususiyatlari bo'yicha sinflanishi.	1, 2, 5 - adabiyotlar
3.	Betonning kubik va prizmatik mustahkamlklari. Betonlarning mustahkamlik bo'yicha sinflari.	1, 2, 5 - adabiyotlar
4.	Betonning deformativ xossalari. Deformasiya moduli. Betonning sirpanishi.	1, 2, 5 - adabiyotlar
5.	Armatura, sinflanishi, fizik-mexanik xossalari va armatura buyumlari. Armatura va uning sinflanishi. Armaturaning mexanik xossalari.	1, 2, 5 - adabiyotlar
6.	Temirbeton konstruksiyalarni armaturalash asoslari. Po'lat armaturalarning asosiy tafsiflari. Armaturaning himoya qatlami.	1, 2, 5 - adabiyotlar
7.	Armatura buyumlarning hillari. To'rlar, sinchlari va payvandlash detallari. Oddiy va taranglashtiriladigan armaturalar.	1, 2, 5 - adabiyotlar
8.	Temirbeton konstruksiyalarni hisoblash usullari. Konstruksiya ta'sir etuvchi yuklar. Temirbeton konstruksiyalarning sinflanishi va qo'llanilishi.	1, 2, 5 - adabiyotlar
9.	Konstruksiyalarga ta'sir qiluvchi yuklar. Konstruksiyalarni chegaraviy holatlar bo'yicha hisoblash.	1, 2, 5 - adabiyotlar
10.	Taranglashtirilgan armaturalagi kuchlanishlarning yuqolishi. Birinchi va ikkinchi yuqolishlar.	1, 2, 5 - adabiyotlar
11.	Yakka armaturali to'g'ri to'rtburchak kesimli egiluvchi elementlarni mustahkamlik bo'yicha hisoblash.	1, 2, 5 - adabiyotlar
12.	Egiluvchi elementlar. Egiluvchi elementlarning turlari. Temirbeton plitalar, to'sinlar va ularni armaturalash.	1, 2, 5 - adabiyotlar
13.	Temirbeton fermalar, nishabli va nishabsiz balkalar va ularning konstruksiyalari.	1, 2, 5 - adabiyotlar
14.	Kirish. Korxonalarda qurilish konstruksiyalarini tayyorlash. Korxonalarda tayyorlangan qurilish konstruksiyalari faoliyatining mohiyati	1, 2, 5 - adabiyotlar
15.	Python dasturlash tilida grafik fayllar bilan ishlash. Grafik muhitini faollashtirish. Matematik funksiyalar grafiklarini chizish.	1, 2, 5 - adabiyotlar
16.	Egiluvchi elementlarni xisoblash. Yakka armaturali to'g'ri to'rtburchak kesimli egiluvchi elementlarni mustahkamlik bo'yicha hisoblash	1, 2, 5 - adabiyotlar

17.	Ikki tomonlama armaturali to‘g‘ri to‘rtburchak kesimli egiluvchi elementlarni mustahkamlik bo‘yicha hisoblash.	1, 2, 5 - adabiyotlar
18.	Egiluvchi elementlarni qiya kesimlar bo‘yicha hisoblash. Ko‘ndalang sterjenlar hisobi	1, 2, 5 - adabiyotlar
19.	Siqiluvchi elementlar. Siqiluvchi elementlarning konstruktiv xususiyatlari. Markaziy siqiluvchi elementlarni mustahkamlikka hisoblash.	1, 2, 5 - adabiyotlar
20.	Nomarkaziy siqiluvchi elementlarni mustahkamlikka hisoblash.	1, 2, 5 - adabiyotlar
21.	Ustunlarning alohida poydevorlari. Ustun-qoziqli poydevorlar	1, 2, 5 - adabiyotlar
22.	Markaziy va nomarkaziy siqiluvchi poydevorlarni hisoblash.	1, 2, 5 - adabiyotlar
23.	Cho‘ziluvchi elementlar. Cho‘ziluvchi elementlarning turlari. Markaziy cho‘ziluvchi elementlarni mustahkamlikka hisoblash.	1, 2, 5 - adabiyotlar
24.	Nomarkaziy cho‘ziluvchi elementlarni mustahkamlikka hisoblash.	1, 2, 5 - adabiyotlar
25.	Muxandislik bino va inshootlarning cho‘ziluvchi konstruksiyalarini hisoblash va loyihalash.	1, 2, 5 - adabiyotlar
26.	Temirbeton konstruksiyalarni mustahkamlik va deformatsiyalar bo‘yicha hisoblash. Temirbeton konstruksiyalarni mustahkamlik va yoriqlar paydo bulishiga hisoblash.	1, 2, 5 - adabiyotlar
27.	Temirbeton konstruksiyalarni yoriqlarning ochilish kengligi va deformatsiya bo‘yicha hisoblash. Konstruksiyalarning salqiligini aniqlash.	1, 2, 5 - adabiyotlar
28.	Armaturalarning loyihami holatini ta‘minlash. Zo‘riqtirilgan temirbeton konstruksiyalarda armaturalani taranglashtirishning bikrlik va yoriqbardoshlikka ta’siri.	1, 2, 5 - adabiyotlar
29.	Korxonalarda qurilish konstruksiyalarini tayyorlash. Konstruksiyalarning turlari va qo‘llanilishi	10, 12 - adabiyotlar
30.	Sementli va boshqa bog‘lovchilar asosidagi betonlar. Betonlarning sinflanishi.	10, 12 - adabiyotlar
31.	Betonning kubik va prizmaviy mustahkamlklari. Beton mustahkamligini aniqlash usullari.	10, 12 - adabiyotlar
32.	Betonning deformativ xossalari. Quch va muhit ta’siridagi deformatsiya.	10, 12 - adabiyotlar
33.	Po‘lat armatura va ularning sinflanishi.	10, 12 - adabiyotlar
34.	Temirbeton konstruksiyalarni armaturalash asoslari. Ishchi, montaj va konstruktiv armaturalar.	10, 12 - adabiyotlar
35.	Armaturali to‘rlar, sinchlari va payvandlash detallari. Armaturaning himoya qatlami.	10, 12 - adabiyotlar
36.	Temirbeton konstruksiyalarni chegaraviy holatlar bo‘yicha hisoblash. Konstruksiyalarga ta’sir qiluvchi yuklar.	10, 12 - adabiyotlar
37.	Armaturali taranglash usullari. Armaturaga beriladigan dastlabki kuchlanishlar. Armaturani betonga ankerlash.	10, 12 - adabiyotlar
38.	Taranglashtirilgan armaturadagi dastlabki kuchlanishlarning yo‘qolishi. Birinchi va ikkinchi guruh yo‘qolishlar.	10, 12 - adabiyotlar
39.	Oldindan zo‘riqtirilgan konstruksiyalarda kuchlanish holatlarining o‘zgarishi.	10, 12 - adabiyotlar
40.	Egiluvchi elementlar va ularning konstruksiyalari. Yassi plitalar, to‘sinlar va ularni armaturalash.	10, 12 - adabiyotlar
41.	Yakka armaturali to‘g‘ri to‘rtburchak kesimli elementlarni normal kesim bo‘yicha mustahkamlk hisoblash.	10, 12 - adabiyotlar
42.	Ikki tomonlama armaturali to‘g‘ri to‘rtburchak kesimli elementlarni normal kesim bo‘yicha mustahkamlk hisoblash.	10, 12 - adabiyotlar
43.	Tavr kesimli yakka armaturali elementlarni mustahkamlik bo‘yicha hisoblash.	10, 12 - adabiyotlar
44.	Tavr kesimli ikki tomonlama armaturali elementlarni mustahkamlik bo‘yicha hisoblash.	10, 12 - adabiyotlar
45.	Egiluvchi elementlarni qiya kesimlar bo‘yicha hisoblash.	10, 12 - adabiyotlar

	Ko'ndalang sterjenlar hisobi.	
46.	Siqiluvchi elementlar. Markaziy siqiluvchi elementlarni mustahkamlikka hisoblash.	10, 12 - adabiyotlar
47.	Nomarkaziy siqiluvchi elementlarni mustahkamlikka hisoblash.	10, 12 - adabiyotlar
48.	Ustun-qoziqli poydevorlarni hisoblash va konstruksiyalah	10, 12 - adabiyotlar
49.	Markaziy va nomarkaziy siqiluvchi poydevorlarni hisoblash.	10, 12 - adabiyotlar
50.	Markaziy cho'ziluvchi elementlarni mustahkamlikka hisoblash.	10, 12 - adabiyotlar
51.	Nomarkaziy cho'ziluvchi elementlarni mustahkamlikka hisoblash.	10, 12 - adabiyotlar
52.	Muxandislik bino va inshootlarning cho'ziluvchi konstruksiyalarini hisoblash va loyihalash.	10, 12 - adabiyotlar
53.	Temirbeton konstruksiyalarni yoriqlar hosil bo'lishiga hisoblash.	10, 12 - adabiyotlar
54.	Temirbeton konstruksiyalarni deformatsiya bo'yicha hisoblash. Konstruksiyaning salqiligini aniqlash.	10, 12 - adabiyotlar
55.	Temirbeton konstruksiyalarning mustahkamligi va yoriqbardoshligiga texnologik omillar ta'siri.	10, 12 - adabiyotlar
56.	Korxonada tayyorlangan konstruksiyalarning sifatini nazorat qilish usullari.	10, 12 - adabiyotlar

Baholash jarayoni

Evaluation System

Mashg'ulot turi

Activities

Darsga qatnashish

Attendance / participation

Laboratoriya ishi

Laboratory

Amaliy ish (qo'shimcha vazifa)

Application

Kurs ishi

Field work

Maxsus kurs amalyoti (ish joyida)

Special course internship (work placement)

Testlar

Quizzes / studio critics

Uyga vazifani baholash

Homework assignments

Ijodiy ish (taqdimot)

Presentations / jury

Loyiha ishi

Project

Seminar

Seminar / workshop

Oraliq nazorat

Mid - Terms

Yakuniy nazorat

Final

O'zlashtirish ko'rsatgichi

Percentage of in - term studies

Yakuniy imtihon bahosi

Percentage of final examination

Jami

Total

Soni
Number

Baholash
Percentage of Grade

34

20

2

30

1

50

50

50

100

ECTS taqsimoti

ECTS workload table

Topshiriqlar Activities	Soni Number	Davomiyligi (soat) Duration (hour)	Umumiy yuklama Total workload
Mashg'ulot soati Course hours	34	2	68
Laboratoriya ishi Laboratory			
Amaliy ish (qo'shimcha vazifa) application	32	2	64
Kurs ishi Field work			
Mustaqil ta'lif (maslahat) Study hours out of class	27	4	108
Maxsus kurs amalyoti (ish joyida) Special course internship (work placement)			
Uyga vazifani baholash Homework assignments			
Testlar / Viktorina Quizzes / studio critics			
Loyiha ishi Project			
Ijodiy ish (taqdimot) Presentations / seminar			
Oraliq nazorat Mid - terms (Examination + Examination prep. Duration)			
Yakuniy nazorat (nazorat va nazoratga tayyorlanish soati) Final (examination + examination prep. Duration)			
Jami yuklama Total workload			240
Jami yuklama / 30 (soat) Total workload / 30(h)			240/30=8
Kredit ECTS credit			8

Qo'shimcha eslatmalar
Extra Notes

Yo'q\ (bor bolsa yoziladi)
None

Fan dasturi Mirozo Ulug'bek nomidagi Samarqand davlat Arxitektura-qurilish universiteti
kengashning 2024 yil 28-avgustdaggi 1-sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan.

Kafedra mudiri:

Karimov G.U.

Tuzuvchilar:

Kuziboevbanov A.Sh.

Jamolov Sh.M.

Ismatullayev F.